

**Skupina
učebných odborov**

**82 UMENIE A UMELECKOREMESELNÁ TVORBA I
85 UMENIE A UMELECKOREMESELNÁ TVORBA II**

Stupeň vzdelania

**STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

OBSAH

1 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	4
1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
1.2. ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA UCHÁDZAČA	5
2 PROFIL ABSOLVENTA	6
2.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA	6
2.2 ODBORNÉ KOMPETENCIE	6
3 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	8
3.1 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY (H).....	8
3.2 POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY (H)	9
3.3 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN.....	10
3.4 POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY (H) S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN.....	11
3.5 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 1-ROČNÉ SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM (H)	13
3.6 POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 1-ROČNÉ SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM (H)	13
3.7 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 2-ROČNÉ SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM (H)	14
3.8 POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 2-ROČNÉ SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM (H)	14
4 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	15
4.1 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY SPOLOČNÉ PRE VŠETKY UČEBNÉ ODBORY	15
EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE.....	15
DEJINY UMENIA A REMESLA	16
VÝTVARNÁ PRÍPRAVA	17
TECHNICKÉ KRESLENIE.....	18
4.2 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY ŠPECIFICKÉ PRE UČEBNÉ ODBORY A ODBORNÉ ZAMERANIA	18
UMELECKÝ KOVÁČ A ZÁMOČNÍK	18
UMELECKÝ ŠTUKATÉR.....	21
UMELECKÝ REZBÁR	23
UMELECKÝ STOLÁR.....	24
OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	25
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE.....	25
VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	25
OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	25
UMELECKÝ ČALÚNNÍK A DEKORATÉR	26
UMELECKÝ SMALTÉR.....	27
UMELECKÁ VYŠÍVAČKA.....	29
UMELECKÁ ČIPKÁRKA.....	30

UMELECKÝ KERAMIK.....	32
UMELECKÝ PAROCHNIAR A MASKÉR.....	33
UMELECKÝ KRAJČÍR.....	35

5 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA37

5.1	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY – VEČERNÉ VZDELÁVANIE.....	37
5.2	POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY – VEČERNÉ VZDELÁVANIE	38
5.3	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN – VEČERNÉ VZDELÁVANIE	39
5.4	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN – VEČERNÉ VZDELÁVANIE	40
5.5	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY – DIAĽKOVÉ VZDELÁVANIE	41
5.6	POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY – DIAĽKOVÉ VZDELÁVANIE.....	41
5.7	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN – DIAĽKOVÉ VZDELÁVANIE	42
5.8	POZNÁMKY K RÁMCOVÉMU UČEBNÉMU PLÁNU PRE 3-ROČNÉ UČEBNÉ ODBORY S VYUČOVACÍM JAZYKOM NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN – DIAĽKOVÉ VZDELÁVANIE.....	43

1 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1.1 Základné údaje

Stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR¹	3
Vyučovací jazyk	štátny jazyk/jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	program primárne určený pre priamy vstup na trh práce: - podnikanie v umeleckoremeselnej činnosti, - poskytovanie služieb v danom odbore (tvorba a oprava umeleckých predmetov).
Možnosti ďalšieho štúdia	vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov

Skrátené štúdium v 1-ročnom vzdelávacom programe

Dĺžka štúdia	1 rok
Forma výchovy a vzdelávania	denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania	štúdium neposkytuje stupeň vzdelania
Úroveň SKKR/EKR¹	-
Vyučovací jazyk	štátny jazyk/jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	minimálne stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	záverečná skúška

¹ Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

Doklad o získanom stupni vzdelania	štúdium neposkytuje stupeň vzdelania
Doklad o vzdelaní	vysvedčenie o záverečnej skúške, dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	kvalifikovaný pracovník schopný vykonávať vybrané pracovné činnosti v oblasti umeleckých remesiel
Možnosti ďalšieho štúdia	nie sú určené

Skrátené štúdium v 2-ročnom vzdelávacom programe

Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR²	3
Vyučovací jazyk	štátny jazyk/jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	minimálne stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o vzdelaní	výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	program primárne určený pre priamy vstup na trh práce – podnikanie v umeleckoremeselnej činnosti, poskytovanie služieb v danom odbore (tvorba, oprava, reštaurovanie umeleckých predmetov)
Možnosti ďalšieho štúdia	vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov, špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov

1.2. Zdravotné požiadavky na uchádzača

Prijatie uchádzača do zvoleného odboru ŠVP je podmienené kladným posúdením zdravotného stavu lekárom podľa § 105 ods.3 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uchádzači so zdravotným znevýhodnením pripoja k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

² Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

2 PROFIL ABSOLVENTA

2.1 Všeobecná charakteristika absolventa

Absolvent skupiny učebných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II je kvalifikovaný pracovník s odborným profilom, schopný samostatne vykonávať odborné technické a technologické činnosti vo svojom odbore. Absolvent je odborne pripravený pre tvorbu úžitkových umeleckých predmetov. Ovláda pôvodné remeselné techniky s využitím rôznorodých prírodných materiálov s využitím, pracuje s ručnými a mechanizovanými nástrojmi, príslušnou technikou a súvisiacimi pracovnými postupmi. Vie zhotovovať kópie slohových a historických artefaktov aj opravovať ich pôvodnými remeselnými technikami. Je schopný uplatniť sa v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké práce a v samostatnom podnikaní. Základom odbornej teoretickej a praktickej prípravy je učivo v umeleckých, prírodovedeckých, technických a technologických predmetoch a praktickej príprave, kde sa aplikuje získané učivo pri samostatných praktických činnostiach.

Ďalší rozvoj absolventa pre absolventov trojročného štúdia ukončeného záverečnou skúškou je možný vzdelávaním v nadstavbovom štúdiu s vykonaním maturitnej skúšky.

2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- definovať dejinné súvislosti vývoja ľudskej spoločnosti a prejavy jej hmotnej kultúry,
- vysvetliť vzájomnú nadväznosť jednotlivých vývojových etáp umenia a ich estetických zákonitostí pôsobiacich v rôznych oblastiach od histórie po súčasnosť,
- zhodnotiť dobové umelecké smery a techniky stvárnenia daných umelecko-remeselných objektov,
- používať základnú terminológiu svojho odboru,
- predpokladať spôsoby uplatnenia vlastných návrhov a predlôh v rámci samostatnej alebo sériovej realizácie,
- identifikovať techniky a technológie, nástroje, stroje a zariadenia používané v odbore,
- popísať princípy technickej a obrazovej dokumentácie a v súvisiacich technických noriem,
- definovať kánon ľudskej postavy, spôsoby a techniky jej zobrazovania, ako aj predmety živej a neživej prírody,
- definovať spôsoby aplikácie digitálnych technológií,
- vysvetliť základy ekonomiky a definovať spôsoby malého podnikania,
- poznať hygienické predpisy, predpisy bezpečnosti práce a protipožiarnej ochrany,
- osvojiť si vzťah svojho odboru k životnému prostrediu a zásady jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi,
- hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať teoretické vedomosti z histórie a kreatívne ich využívať v praktických činnostiach,
- čítať a zhotovovať technické výkresy, zobrazovať a označovať materiály na výkresoch,
- pripraviť vlastný návrh artefaktu podľa aktuálnych trendov,
- vyrobiť artefakt vhodne zvolenými technologickými postupmi vo svojom odbore,
- posudzovať chyby výrobkov a zhodnocovať fyzikálne, mechanické a technologické vlastnosti surovín a základných materiálov,
- skladovať, pripravovať a ošetrovať používané materiály,
- upravovať povrchy výrobkov podľa vhodných technologických postupov,
- vyhotoviť dobový umelecký výrobok podľa tradičných remeselných techník,
- tvoriť technologickú, technickú a obrazovú dokumentáciu,
- používať nástroje, pomôcky, stroje a zariadenia vo výrobe a udržiavať ich technický stav,
- pracovať s digitálnymi médiami a využívať softvér potrebný pre vykonávanie práce v danom odbore,
- využívať informačné technológie pri riešení odborných úloh,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- posúdiť kvalitu vlastnej práce,
- dodržiavať pracovnú disciplínu a racionálne riešiť jednoduché problémové situácie.

3 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

3.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H)

Cieľové zložky vzdelania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5	560
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Disponibilné hodiny	10,5	336
SPOLU	100	3200

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	8,5 3,5 5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{c)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka geografia ⁱ⁾	1		
Človek a príroda ^{j)} fyzika chémia	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{d)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{e)}	3		
	72		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{f)}	Spolu
			72
Teoretické vyučovanie	17,5	4,5 ^{g)}	22
Odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodiny ^{h)}	10,5		
SPOLU	100		

³ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

3.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H)

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s minimálnou dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecno-vzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- e) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- f) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- g) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- h) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- i) Predmet geografia sa vyberá a vyučuje podľa jeho účelu v oblasti odboru štúdia.
- j) Predmety fyzika, chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- k) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.
- l) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- m) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb

v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.

- n) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- o) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 100 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

3.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín

Cieľové zložky vzdelania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	20,5	656
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Disponibilné hodiny	9,5	304
SPOLU	102	3264

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	20,5
Jazyk a komunikácia	11,5
slovenský jazyk a slovenská literatúra ^{a)}	3,5
jazyk národnostnej menšiny literatúra ^{b)}	3,5
cudzí jazyk ^{c)}	4,5

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{d)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka geografia ⁱ⁾	1		
Človek a príroda ^{k)} fyzika chémia	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{e)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{f)}	3		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{g)}	Spolu
	20,5	51,5	72
Teoretické vyučovanie	20,5	1,5 ^{h)}	22
Odborný výcvik ⁿ⁾	-	50	50
Disponibilné hodiny ⁱ⁾	9,5		
SPOLU	102		

3.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H) s vyučovacím jazykom národnostných menšín

- Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- Výučba jazyka národnostnej menšiny a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v každom ročníku.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecno-vzdelávacích

- predmetov do kategórie odborných predmetov.
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
 - g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
 - h) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
 - i) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
 - j) Predmet geografia sa vyberá a vyučuje podľa jeho účelu v oblasti odboru štúdia.
 - k) Predmety fyzika, chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
 - l) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
 - m) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.
 - n) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - o) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 102 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a

v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

3.5 Rámcový učebný plán pre 1-ročné skrátené štúdium (H)

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	35		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{b)}	Spolu
	4	27	31
Teoretické vyučovanie	4	6 ^{c)}	10
Praktické vyučovanie	-	21	21
Disponibilné hodiny ^{d)}	4		
SPOLU	35		

3.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 1-ročné skrátené štúdium (H)

- Obsah a rozsah vzdelávania v 1-ročnom štúdiu vychádza z požiadaviek a potrieb zamestnávateľov. Škola na základe týchto požiadaviek vyberie výkonové a obsahové štandardy príslušného učebného odboru uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe tak, aby žiaci nadobudli vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon vybraných pracovných činností a vypracuje školský vzdelávací program.
- Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka.
- Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy, možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných odborných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných odborných predmetov) v učebnom pláne.
- Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-

technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- g) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 35 hodín maximálne 37 hodín. Výučba sa realizuje v rozsahu 30 týždňov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- h) Rámcový učebný plán sa vzťahuje aj na školy a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

3.7 Rámcový učebný plán pre 2-ročné skrátené štúdium (H)

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	70		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{b)}	Spolu
	13	48	61
Teoretické vyučovanie	13	6 ^{c)}	19
Praktické vyučovanie		42	42
Disponibilné hodiny ^{d)}	9		
SPOLU	70		

3.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné skrátené štúdium (H)

- a) Obsah vzdelávania v 2-ročnom skrátenom štúdiu konkrétneho učebného odboru musí byť totožný s obsahom vzdelávania uvedeným v tomto štátnom vzdelávacom programe. Rozsah vzdelávania vymedzí škola v učebnom pláne svojho školského vzdelávacieho programu tak, aby boli naplnené výkonové a obsahové štandardy konkrétneho učebného odboru.
- b) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka.
- c) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- d) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy, možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných odborných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných odborných predmetov) v učebnom pláne.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia

rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- g) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 70 hodín, maximálne 74 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- h) Rámcový učebný plán sa vzťahuje aj na školy a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

4 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu. Tieto požiadavky sú formulované ako výkony, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy tvoria:

- vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory stredného odborného vzdelania: ekonomické vzdelávanie, dejiny umenia a remesla, výtvarná príprava a technické kreslenie;
- špecifické vzdelávacie štandardy tvoria jednotlivé štandardy pre konkrétny učebný odbor.

4.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE
Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.   Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.
Výkonové štandardy
Absolvent má: - vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory, - popísať trh a formy trhov, - vysvetliť rozdiel medzi hospodárstvom a hospodárením, - posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,

- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru,
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť význam bánk v ekonomike,
- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,
- popísať základné právne formy podnikania a ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- opísať na príklade základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- vysvetliť problematiku práv a povinností spotrebiteľa,
- popísať vplyv spotreby na životné prostredie,
- vysvetliť pojmy reklama, zavádzajúca reklama, priamy predaj, gamblerstvo.

Obsahové štandardy

Ekonomika

Odborné ekonomické pojmy a kategórie, základné vzťahy v trhovej ekonomike, fungovanie trhu, subjektov a základných prvkov trhu.

Svet práce

Pracovný trh, ponuka a dopyt pracovných miest, informačné, poradenské, sprostredkovateľské služby.

Pravidlá riadenia osobných financií

Zabezpečovanie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny.

Výchova k podnikaniu

Podstata podnikateľskej činnosti, formy podnikania, ich charakteristika. Právna úprava pracovnoprávných vzťahov v podnikaní.

Spotrebiteľská výchova

Spotrebiteľská výchova a ochrana práv spotrebiteľa.

DEJINY UMENIA A REMESLA

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakovi na primeranej úrovni vedomosti o vývoji výtvarného umenia od praveku po súčasnosť. Umožňuje mu pochopiť vzťahy medzi umením a remeslom a špecifikácie umelecko-remeselného spracovania rôznych materiálov v historických slohových obdobiach. Vedie ho k rozvoju estetického a výtvarného cítenia a vkusu, pestuje jeho aktívny záujem o výtvarné umenie a vzťah ku kultúrnym hodnotám. Približuje mu povolanie po umeleckej stránke, objasňuje mu spoločenské a kultúrne poslanie odboru.

Obsah štandardu umožňuje žiakovi širší pohľad na súvislosť rozvoja umeleckých remesiel s historickým vývinom spoločnosti.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať historický vývoj spoločnosti, výtvarnej kultúry a úžitkového výtvarného umenia,
- popísať výtvarné a estetické tendencie, ktoré sa prejavujú v umelecko-historickom vývoji,
- identifikovať výtvarný prejav jednotlivých historických období podľa jeho základných znakov,
- vymenovať významných predstaviteľov jednotlivých slohových období a súčasného výtvarného umenia,

- charakterizovať teoretický a praktický význam obsahu a formy diela voľného úžitkového umenia,
- prezentovať umelecké remeslá ako najstaršiu formu umeleckého prejavu človeka.

Obsahové štandardy

Dejiny výtvarnej kultúry

Orientácia v oblasti vývoja spoločnosti, výtvarnej kultúry a umeleckého remesla i súčasného, základné poznatky z teórie umenia, remesiel a výtvarnej tvorby v spoločensko-historických súvislostiach.

VÝTVARNÁ PRÍPRAVA

Pomáha žiakovi osvojiť si základy výtvarného vyjadrovania a zobrazovania základnými technikami kresby, maľby a modelovania a rozvíjania výtvarného myslenia a cítenia žiakov. Rozvíja výtvarné zručnosti a predstavivosť žiaka, usmerňuje a cibrí jeho vkus.

Žiak sa učí vecne a realisticky zobrazovať videnu skutočnosť technikami kresby, maľby a modelovania a zároveň sa učí pretvoriť videnu skutočnosť do štylizovanej podoby.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pracovať so škálou výtvarných pomôcok a materiálov,
- využívať výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvkov vo vzájomných súvislostiach pri výstavbe obrazu a objektu,
- ovládať postupy štylizácie, abstrakcie a možnosti výtvarného posunu reálnych tvarov,
- uplatňovať vzťah medzi výtvarným riešením konkrétnej úlohy s technologickými postupmi používanými v rámci študovaného odboru,
- posúdiť možnosti využitia grafických programov pri prípravných fázach diela,
- správne používať základné odborné názvoslovie,
- vybrať typ písma v súlade s remeselným zámerom,
- vysvetliť zásady klasickej prezentácie vlastnej tvorby inštaláciou plošných diel a priestorových objektov.

Obsahové štandardy

Morfológia a syntax výtvarnej kultúry

Výrazové prostriedky k vyjadreniu umeleckého zámeru, kompozičné vzťahy pri tvorbe remeselného diela, písmo ako súčasť kompozície.

Osobná prezentácia

Práca s inštaláciou objektov s digitálnym fotoaparátom, príprava prezentácie s použitím grafických softvérov.

TECHNICKÉ KRESLENIE

Vedie žiaka k presnosti, rozvíja jeho priestorovú predstavivosť, zručnosť pri zhotovovaní a čítaní jednoduchých a stredne zložitých technických výkresov.

Žiak sa oboznámi so základmi normalizácie, kótovania, axonometrie, pravouhlého premietania, rezov, spojovacích súčiastok, spojov a naučí sa zhotovovať výrobné výkresy.

Obsah je zameraný na praktickú činnosť v odbore, nadväzuje na vedomosti a zručnosti žiaka a svojím obsahom a požiadavkami na precíznu prácu prispieva k rozvoju estetického cítenia žiaka.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať základy technického zobrazovania a kreslenia,
- riešiť jednoduché technické výpočty s použitím technických tabuliek,
- vysvetliť postup orientácie sa v technických výkresoch, schémach, pracovných návodoch, katalógoch a technickej dokumentácii a ich používanie v pracovných činnostiach,
- zhotoviť jednoduchý a stredne zložitý technický výkres podľa platných noriem,
- vytvoriť technickú dokumentáciu v súlade s vlastným remeselným dielom.

Obsahové štandardy

Technické zobrazovanie

Zobrazovanie súčastí a konštrukčných celkov v súlade s platnými technickými normami, čítanie technických výkresov, schém, pracovných návodov, katalógov a technickej dokumentácie, noriem a odbornej literatúry, vytvorenie jednoduchej technickej dokumentácie. Základné teoretické a praktické vedomosti z axonometrie a pravouhlého premietania.

4.2 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory a odborné zamerania

Učebný odbor

UMELECKÝ KOVÁČ A ZÁMOČNÍK

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Absolvent je odborne pripravený pre tvorbu úžitkových umeleckých predmetov. Ovláda pôvodné remeselné techniky, technológiu práce s rôznorodými prírodnými materiálmi, pracuje s ručnými a mechanizovanými nástrojmi, príslušnou technikou a súvisiacimi pracovnými postupmi. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké kováčske a zámočnicke práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať historickú ornamentiku a tvarovú výstavbu historických kováčskych výrobkov,
- definovať jednotlivé typy kováčskych a zámočnických výrobkov a objektov
- vysvetliť prípravné pracovné postupy a zhodnotiť prípravu materiálu podľa zadanej úlohy
- definovať postupy výroby, vlastnosti, použitie a spracovanie kovových aj nekovových materiálov v umeleckej kovovýrobe,

- vysvetliť technologické postupy opracovávanie povrchu materiálov, ich oddeľovania, spájania a tvarovania,
- vysvetliť technologické postupy výroby jednotlivých typov umelecko-remeselných kováckych a zámočnických výrobkov,
- popísať správanie a vlastnosti rôznych materiálov používaných v odbore,
- popísať základnú terminológiu informačných a digitálnych technológií,
- definovať odbornú terminológiu.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Výroba, vlastnosti, použitie a spracovanie kovových aj nekovových materiálov v umeleckej kovovýrobe, zaobchádzanie s jednotlivými druhmi materiálov pri skladovaní a spracovaní. Opracovávanie povrchu materiálov, ich oddeľovania, spájania a tvarovania pri umelecko-kováckych prácach, funkcie a údržba pracovného náradia, pomôcok, nástrojov a zariadení. Najproduktívnejšie pracovné metódy a ich technické zdôvodnenia.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripravovať a ošetrovať používané materiály,
- zhodnotiť fyzikálne, mechanické a technologické vlastnosti surovín a základných hmôt,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov,
- čítať technické výkresy, zobrazovať a označovať materiály na výkresoch, nakresliť jednotlivé druhy kováckych výrobkov,
- používať pomôcky, náradie a nástroje, ovládať obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení,
- ovládať základné metódy a postupy ručného a strojového obrábania kovov vo svojej práci,
- aplikovať technologické postupy na jednotlivé typy umelecko-remeselných kováckych a zámočnických výrobkov,
- zhotoviť náročné sústavy architektonických celkov – zábradlí, schodíšť, kovaných brán, oplotení,
- zhotoviť náročné prvky stavebného kovania podľa návrhov alebo podľa historickej predlohy
- aplikovať povrchovú úpravu výrobkov,
- tvoriť technologickú, technickú a obrazovú dokumentáciu výrobkov,
- vyjadrovať sa v odbornej terminológii,
- zaobchádzať s materiálom a energiami podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Umelecko-remeselné kovácke práce, ornamentika a tvary historických kováckych výrobkov. Historická ornamentika, tvarová výstavba kováckych prác, zákonitosti tvorby. Návrhy umelecko-remeselných kováckych a zámočnických prác.

Odborný výcvik

Realizácia typov umelecko-remeselných kováckych a zámočnických výrobkov, vlastné výtvarné návrhy, organizácia pracoviska, prípravné práce, príprava, obsluha a údržba pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprava materiálov a pracovných pomôcok.

Učebný odbor
ZLATNÍK A KLENOTNÍK

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Absolvent je odborne pripravený pre tvorbu úžitkových umeleckých predmetov. Ovláda špecifické remeselné techniky, technológiu spracovania drahých kovov, disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi, vysoko rozvinutým estetickým cítením pre vlastnú tvorbu. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké zlatnícke a klenotnícke práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- rozvíjať vlastnú tvorivú aktivitu na základe štúdií historických prác,
- sledovať a hodnotiť súčasné umelecko-remeselné, šperkárske a zlatnícke trendy v odbore,
- preukázať priestorovú predstavivosť,
- popísať typy zlatníckych a klenotníckych objektov a výrobkov,
- definovať zákonitosti a typy písma, jeho vznik a vývoj,
- vysvetliť pracovné postupy prípravných fáz podľa zadanej úlohy,
- vysvetliť technologické postupy výroby jednotlivých typov zlatníckych a klenotníckych výrobkov,
- charakterizovať vlastnosti a správanie jednotlivých materiálov používaných v odbore,
- vysvetliť jednoduché a stredne zložité technické výkresy,
- definovať historickú ornamentiku, tvarovú výstavbu zlatníckych a klenotníckych prác, zákonitosti tvorby,
- popísať princípy výrobnej dokumentácie,
- definovať odbornú terminológiu.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Druhy materiálov v zlatníctve a klenotníctve, výskyt, vlastnosti a použitie, zaobchádzanie s materiálmi pri skladovaní a spracovaní.

Pracovné metódy, činnosti, princípy, postupy, technické zdôvodnenia v zlatníctve a klenotníctve.

Funkcie a údržba pracovného náradia, pomôcok, nástrojov, zariadení.

Teória výrobných postupov a techník.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- používať nástroje, stroje a zariadenia používané v zlatníckej výrobe, ovláda údržbu technického zariadenia, nástrojov a pomôcok,
- spracovávať drahé kovy strihaním, rezaním, pilovaním, ohýbaním, stáčaním a vytĺkaním plechov do vypuklých tvarov, lisovať výlisky, valcovať, ťahať, žíhať, taviť a odlievať drahé kovy,
- aplikovať technologické postupy na jednotlivé typy zlatníckych a klenotníckych výrobkov,
- stanoviť a kontrolovať hmotnosť drahých kovov a zlatníckych výrobkov,
- zhotoviť šperk alebo klenot podľa vzoru alebo návrhu,
- vsádzať šperkové kamene a iné tradičné materiály používané ako šperkové kamene,

- vyhotoviť povrchovú úpravu výrobkov,
- gravírovať do materiálu,
- zobrazovať a označovať materiály na výkresoch, nakresliť jednotlivé druhy výrobkov,
- pracovať s výrobnou dokumentáciou,
- komunikovať v odbornej terminológii,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Zlatnícke a klenotnícke práce, ornamentika, tvary historických zlatníckych a klenotníckych výrobkov.

Historická ornamentiku, tvarová výstavba zlatníckych a klenotníckych prác, zákonitosti tvorby, návrhy.

Odborný výcvik

Manuálne zručnosti a návyky, spracovanie drahých kovov, výroba zlatníckych a klenotníckych výrobkov. Predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Pracovné návyky, precíznosť pri práci a zodpovednosť.

Učebný odbor

UMELECKÝ ŠTUKATÉR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi, ovláda špecifické remeselné techniky, napr. uplatňuje technológiu spracovania sadry k špeciálnym stavebným prácam, zhotovuje architektonické súčasti výzdoby budov alebo ich odliatkov zo sadry alebo umelého kameňa, formy na odlievanie reprodukcí. Reštauruje a konzervuje štukové ornamenty, historické omietky, umelý mramor. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké štukatérske práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti a k stavebným profesiám,
- charakterizovať význam a hodnotu stavebných a štukatérskych pamiatok,
- rozlišovať špecifiká vývoja historických techník a technológií,
- definovať základy písma, jeho vznik a vývoj, zákonitosti typov písma,
- popísať prípravné pracovné postupy zadaných úloh,
- definovať druhy štukatérskych materiálov a význam ich využitia,
- zhodnotiť predpoklady na uplatnenie svojich vlastných návrhov a predlôh v rámci samostatnej alebo sériovej realizácie v interiéri i exteriéri,
- rozpoznávať problematiku štukatérstva v modernej architektúre s novými druhmi povrchových úprav,
- vysvetliť technické a technologické pracovné štukatérske postupy,
- definovať odborné termíny,
- rozvíjať zmysel pre vkus a estetické cítenie v kultúrno-historických súvislostiach.

Obsahové štandardy
Materiály a technológia   Teória základných postupov, materiálov, technológií, strojov a zariadení. Príprava modelov, druhy a konštrukcia foriem, druhy formovacích materiálov, montáž odliatkov a kópií. Bezpečnosť práce a ekologické aspekty.
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent vie: - vyhodnocovať pracovné postupy v súčasných spôsoboch realizácie štukatérskych prác na základe historických techník, - posúdiť vlastnosti používaných prírodných a umelých materiálov a tiež ich zvoliť pre konkrétnu činnosť, - merať, rysovať a prenášať plošnú kresbu na materiál a plochy stien alebo stropy, - rozlíšiť a používať spôsoby odlievania do sadrových, lukoprénových, želatínových a iných foriem, - odlievať zo sadry, betónu, štuky, umelého kameňa, malty, vosku a plastov, - nanášať štukovú hmotu, kaširovať a laminovať, - vyťahovať profily šablónou v rôznych polohách, - odlievať figurálne plastiky, - osadzovať dielensky vyrobené prvky na stavbách, - zhotovovať sgrafito, - snímať formy zo živých a neživých modelov, - používať bežné i špeciálne náradie, - dodržiavať technologické postupy pri príprave muriva pre štukatérske dokončenie - zhotoviť drôtené armatúry, - zväčšiť alebo zmenšiť modely na požadovanú mieru, - opracovať sadru v konštrukcii a zhotoviť jednoduché modely. - robiť povrchové úpravy hotových výrobkov, pracovať s pantografom a pomerovými kružidlami, - obsluhovať základné mechanizačné prostriedky používané pri štukatérskych prácach, - zachytiť myšlienku autora a presne, s výtvarným citom ju materializovať, - snímať masky zo živých modelov pre divadelné a filmové účely, posmrtné masky, - realizovať na primeranej úrovni reštaurátorské práce, - komunikovať v odbornej terminológii, - pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.
Obsahové štandardy
Odborné kreslenie a modelovanie   Základy odborného kreslenia a modelovania, slohové prvky, výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Umelecko-remeselné tradície, vlastná výtvarná činnosť, návrhy pracovných postupov.   Odborný výcvik   Manuálne zručnosti a návyky, špeciálne stavebné práce, architektonické súčasti výzdoby budov, zhotovenie foriem na odlievanie reprodukcí, povrchová úprava odliatkov, osadzovanie dielensky vyrobených prvkov na stavbe.   Základné postupy pri reštaurovaní a konzervovaní štukových ornamentov, historických omietok, umelého mramoru a slohových prác.

Učebný odbor
UMELECKÝ REZBÁR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi v spracovaní dreva rezaním, hobľovaním, štiepaním, dlabaním, sústružením, vyrezávaním a inými technikami spracovania a povrchového dokončovania výrobkov, tiež využíva techniky vyrezávania a zdobenia dreva, výrobe intarzie, úžitkových a dekoratívnych predmetov a tiež výrobe voľných replík slohových výrobkov. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké rezbárske práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť
- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti a k stavebným profesiám,
- popísať prípravné pracovné postupy zadaných úloh,
- popísať primárne a pomocné techniky a technologické postupy umelecko-remeselného opracovávania dreva a výzdoby drevených výrobkov,
- vysvetliť rezbárske techniky, techniky výzdoby dreva (drevom aj inými materiálmi),
- definovať použitie pomôcok, nástrojov, strojov a zariadení vo svojom odbore,
- identifikovať stavbu a zloženie dreva, jeho vlastnosti a chyby,
- charakterizovať vlastnosti materiálov používaných v odbore a ich správanie
- posúdiť vlastnosti ostatných používaných materiálov (kosť, perleť, kovy...)
- popísať pracovný postup prípravy zadaných úloh
- vysvetliť prácu s technickými a výtvarnými výkresmi,
- vysvetliť spôsoby spracovania technickej dokumentácie,
- definovať odborné termíny,
- definovať ornamentálne tvary používané v odbore.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Druhy materiálov, výskyt, vlastnosti, použitie, pracovná činnosť, princípy a postupy, stolárske opracovanie dreva, technológie, technologické postupy a techniky rezbárskeho spracovania a tvarovania dreva.

Funkcie a údržba pracovného náradia, pomôcok, nástrojov, zariadení.

Bezpečnosť práce a ekologické aspekty.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- nakresliť jednotlivé druhy výrobkov,
- samostatne navrhnuť výrobok, prenášať nákresy na materiál, prenášať výtvarný návrh do technického výkresu,
- aplikovať technologické postupy jednotlivých typov dekoratívnych a úžitkových rezbárskych výrobkov a objektov,
- vyberať adekvátne druhy materiálov v jednotlivých pracovných úlohách,
- zhodnotiť vlastnosti surovín a základných hmôt,

- uplatniť technologické postupy pri spracúvaní dreva a príbuzných materiálov,
- ovládať základné metódy a postupy ručného a strojového obrábania dreva, konštrukčného spájania dreva,
- zhotoviť ornamentálnu rezbú, reliéf, sochu, dekoratívne a úžitkové drevené predmety, intarzie, voľné kópie slohových prác a pod.,
- čítať technické výkresy, zobrazovať a označovať materiály na výkresoch,
- obsluhovať stroje a časti strojov používané pri spracúvaní dreva a správne používať pomôcky, náradie a nástroje v odbore,
- vykonávať základnú údržbu strojov a zariadení na spracovanie dreva,
- správne skladovať, pripravovať a ošetrovať používané materiály,
- komunikovať v odbornej terminológii,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Rezbárske práce, ornamentika a tvary historických rezbárskych výrobkov.

Historická ornamentika, tvarová výstavba rezbárskych diel, zákonitosti rezbárskej tvorby, návrhy rezbárskych objektov.

Odborný výcvik

Komplexné odborné vedomosti, umelecko-remeselná výroba a inštalácia dreva. Manuálne zručnosti a návyky potrebné na vykonávanie rezbárskeho remesla.

Rezbárske práce rôznymi technikami vyrezávania a zdobenia dreva, výroba intarzie, úžitkových a dekoratívnych predmetov a voľných replík slohových výrobkov.

Učebný odbor

UMELECKÝ STOLÁR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi vo výkone umelecko-remeselnej stolárskej výrobe, napr. ručné rezanie a hoblňovanie materiálu všetkými druhmi píľ a hoblíkov, používanie všetkých druhov nástrojov a náradia používanými v odbore, prípravou materiálu na glejenie, prípravou a používaním lepidiel, vrátane inštalácie. V praxi využíva techniky výzdoby vykladaním drevom a inými materiálmi a rezbou, ornamentálnymi tvarmi, drevených predmetov a nábytku, intarzií, voľných kópií slohového nábytku. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké stolárske práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť
- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti a k stavebným profesiám,
- popísať prípravné pracovné postupy zadaných úloh
- popísať techniky a technológie umelecko-remeselného opracovávanie dreva a výzdoby drevených výrobkov,
- definovať používané pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia svojho odboru,
- identifikovať stavbu a zloženie dreva, jeho fyzikálno-chemické a mechanické vlastnosti a vyhodnotiť chyby dreva,

- charakterizovať vlastnosti príbuzných materiálov používaných v odbore,
- vysvetliť techniky a technologické postupy výzdoby dreva (vykladaním drevom aj inými materiálmi, rezbou...),
- popísať ornamentálne tvary používané v odbore,
- vysvetliť spôsoby inovácie výrobkov s charakteristickým zameraním na umelecko-stolársku výrobu,
- popísať princípy technických výkresov,
- definovať odborné termíny,
- opísať hodnotu a kvalitu výrobku.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Pracovné činnosti, princípy a postupy. Základné teoretické vedomosti o stolárskom opracovávaní dreva, technológiách, technologických postupoch a technikách spracovania a tvarovania dreva. Funkcie a údržba pracovného náradia, pomôcok, nástrojov a zariadení. Teória výrobných postupov a techniky, pracovné metódy, druhy materiálov, výskyt, vlastnosti a použitie. Zaobchádzanie s materiálmi pri skladovaní a spracovaní. Bezpečnosť práce a ekologické aspekty.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- realizovať prípravné fázy zadanej úlohy,
- čítať technické výkresy a zobrazovať a označovať materiály na výkresoch,
- nakresliť jednotlivé druhy nábytkárskych a stavebno-stolárskych výrobkov,
- zhodnotiť správny výber materiálu, uskladňovať a ošetrovať materiál,
- aplikovať základné metódy a postupy ručného a strojového obrábania dreva, konštrukčného spájania dreva,
- aplikovať technologické postupy výroby jednotlivých typov nábytkárskych a stavebno-stolárskych výrobkov a objektov,
- zhotoviť úžitkové drevené predmety a nábytok, intarzie, voľné kópie slohového nábytku a pod.,
- vykonávať rôzne spôsoby povrchových úprav výrobkov a iných artefaktov – klasické aj súčasné,
- aplikovať rôzne nábytkárske ozdobné techniky,
- skonštruovať a vyhotoviť historický nábytok a historické interiérové doplnky,
- používať pomôcky, náradie a nástroje a vykonávať obsluhu a základnú údržbu strojov a drevoobrábacích zariadení,
- komunikovať v odbornej terminológii,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Stolárske práce, ornamentika a tvary historických stolárskych výrobkov. Návrhy vlastných umelecko-stolárskych prác. Spätosť s výtvarnou prípravou, dejinami umenia a remesla, technológiou, materiálmi a odborným výcvikom.

Odborný výcvik

Pracovné činnosti stolárskej výroby, vrátane inštalácie.

Techniky výzdoby dreva, tvorba ornamentálnych tvarov, drevených predmetov a nábytku, intarzie, voľných kópií slohového nábytku.

Učebný odbor

UMELECKÝ ČALÚNNÍK A DEKORATÉR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi v ručnom zhotovovaní čalúnnických a dekoratérskych výrobkov pre interiéry podľa výtvarných, i vlastných návrhov, spracovaní poťahových textílií, syntetických a prírodných usní, vo výrobe dekorácií, zhotovovaní kópií historických prác s použitím pôvodnej technológie materiálov. Disponuje vysoko rozvinutým estetickým cítením pre voľbu farby a materiálu s prihliadnutím na farebnosť interiéru a správnymi postupmi pri čalúnnických a dekoratérskych prácach. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké čalúnnické a dekoratérske práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť
- predstaviť perspektívy rozvoja technológií a predpokladané smery ďalšieho rozvoja nábytkových systémov,
- vysvetliť zásady tvorby a estetické princípy výroby a konštrukcie nábytku,
- popísať prípravné pracovné postupy zadaných úloh,
- vysvetliť techniky a technologické postupy umelecko-remeselného spracúvania dreva,
- vysvetliť technologické postupy spracovania poťahových textílií, prírodných a syntetických usní a iných príbuzných materiálov používaných v odbore,
- charakterizovať vlastnosti a správanie čalúnnických, dekoratérskych a príbuzných materiálov v odbore,
- predpokladať antropologické, fyziologické a hygienické požiadavky na spôsob tvarovania čalúnenia,
- identifikovať stavbu a zloženie dreva, jeho fyzikálno-chemické a mechanické vlastnosti, poznať chyby dreva,
- identifikovať používané pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia svojho odboru,
- vysvetliť základné postupy pri reštaurovaní a konzervácii historických artefaktov,
- definovať odborné termíny.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Základné vedomosti o výskyte, vlastnostiach, použití a spracúvaní čalúnnických a dekoratérskych materiálov používaných v umelecko-remeselnej praxi. História a vývoj čalúnnických prác, oddeľovanie, konštrukčné spájanie a tvarovanie materiálov. Bezpečnosť práce a ekologické aspekty.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- voľne kresliť, rysovať a merať, prenášať plošné kresby na materiál,
- kresliť na základnej úrovni tvary ornamentov, figúru a iné prvky

- samostatne vytvárať umelecko-remeselné úžitkové a ozdobné predmety,
- zošívať materiál, prišívajú pružiny, používať podsteh, prešívajú, obšívajú hrany, používať stehy pri výrobe matracov a ozdobné stehy na hranách čalúnenia,
- upravovať nábytkové kostry,
- zhotoviť nosné podklady z gumových povrazov a popruhov (jutových popruhov, ...)
- zhotoviť čalúnenie operadiel a podlaketníkov bez pružín,
- čalúniť s pružinovou kostrou a bez nej,
- potiahnuť tkaninou sedadlá a iné časti nábytku,
- šiť na šijacom stroji,
- pracovať s ručnými elektrickými zariadeniami,
- organizovať svoju prácu,
- rozvíjať estetický cit pre voľbu farby a materiálu s prihliadnutím na farebnosť interiéru,
- pripraviť materiál vrátane spracovania poťahových textílií, syntetických a prírodných usní,
- vyrábať dekorácie, zhotovovať kópie historických prác s použitím pôvodnej technológie a pôvodných materiálov,
- používať osobné ochranné pracovné prostriedky, náradie na ručné opracovanie materiálu,
- pracovať na strojoch na opracovanie čalúnnických materiálov, ošetrovať stroje a zariadenia, robiť bežnú údržbu,
- určiť cenovú kalkuláciu jednoduchých výrobkov, orientovať sa v cenách čalúnnických výrobkov na trhu,
- používať predpisy a rešpektovať požiadavky pamiatkových úradov,
- ovládať základné postupy pri reštaurovaní historických prác,
- komunikovať v odbornej terminológii,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Základy odborného kreslenia a modelovania, anatómia, proporcie a zákonitosti ľudskej postavy, písmo a jeho využitie v praxi, výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Učiteľ prostredníctvom obsahu a cez vlastné výtvarné činnosti žiaka, samostatné riešenie zadaných úloh.

Odborný výcvik

Návyky a zručnosti vymedzené cieľom prípravy, využitie medzi-predmetových väzieb a odborných vedomostí s dôraznou aplikáciou pre potreby umelecko-remeselnej praxe. Ručné zhotovovanie čalúnnických a dekoratívnych výrobkov pre interiéry podľa výtvarných návrhov, spracovanie poťahových textílií, syntetických a prírodných usní, výroba dekorácií, zhotovovanie kópií historických prác s použitím pôvodnej technológie a pôvodných materiálov. Organizácia práce, rozvoj estetického citu pre voľbu farby a materiálu s prihliadnutím na farebnosť interiéru. Základné postupy pri reštaurátorských prácach.

Učebný odbor

UMELECKÝ SMALTÉR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, hľadá vhodné spôsoby riešenia technických problémov a samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi pre výkon umeleckoremeselnej výroby z kovov a smaltu vrátane vlastných výtvarných návrhov, napr. ručné i strojové opracovanie kovov, prípravu medených a železných plôch na smaltovanie, výrobu úžitkových a dekoratívnych predmetov technikou smaltu, vykonáva povrchové úpravy a adjustáciu týchto predmetov a tiež inštaláciu. Dokáže vyhotovovať presné

kópie slohových prvkov použitím pôvodných remeselníckych techník. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké práce s kovom smaltom a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť,
- predstaviť perspektívy rozvoja technológií v oblasti smaltovania,
- charakterizovať princípy smaltovania,
- popísať postupy prípravy práce v jednotlivých zadaniach,
- charakterizovať vlastnosti, použitie a spracovanie kovov a smaltových materiálov v umelecko-remeselnej tvorbe,
- rozoznávať spôsoby triedenia kovov (na kovy spôsobilé a nespôsobilé na smaltovanie),
- rozlišovať technologické postupy tvarovania kovov, prípravy kovov, spájania kovov, chemického čistenia, sušenia, vypálenia výrobku,
- vysvetliť techniky a technologické postupy smaltovania,
- popísať techniku pozlacovania smaltu,
- definovať používané pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia svojho odboru.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Výroba smaltu vrátane informácií o surovinách a materiáloch z oblasti ich spracúvania. Dejiny smaltovania v stredoveku a novoveku, Materiály, typy smaltu, rôzne techniky smaltovania a princípy tvarovania. Chyby smaltu, čistenie, konzervovanie, používanie konzervačných materiálov, spôsoby úprav poškodeného smaltu.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- rozvíjať kreatívne myslenie pri vlastných návrhoch a predlohách v rámci samostatnej alebo sériovej realizácie,
- ručne a strojovo opracovávať kovy,
- pripraviť medené a železné plochy na smaltovanie,
- vyrábať ručné umelecko-remeselné úžitkové a dekoratívne predmety technikou smaltu,
- vykonávať povrchové úpravy a adjustáciu týchto predmetov,
- vyhotoviť presné kópie slohových prvkov použitím pôvodných remeselníckych techník,
- voľne kresliť, rysovať a merať, prenášať plošné kresby na materiál, sekať, rýhovať po plechu, pilovať rovné a šikmé plochy, oblé tvary, rezať, strihať,
- používať techniky pri príprave tvarovania – priečinkovú metódu, ažúrovú techniku, reliéfy,
- ohýbať materiál kladivom, ťahom,
- tepať plech do plytkého reliéfu,
- spájať materiály skrutkovaním,
- pracovať na stĺpovej a stolovej vŕtačke,
- ručne brúsiť, rezať materiál na strojovej píle, strihať materiál ručnými a strojovými nožnicami,
- vykonávať niektoré špeciálne práce ako cínovanie, leštenie na vysoký lesk, osadzovať ozdobné kovové celky do muriva, kameňa, dreva,
- používať predpisy a rešpektovať požiadavky pamiatkových úradov, ovládať základné postupy pri reštaurovaní historických prác,

- ovládať bezpečnosť a hygienu pri práci v smaltárskej dielni.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Základy odborného kreslenia a modelovania, slohové prvky pri odbornom kreslení a modelovaní materiálu, výtvarné vyjadrovacie prostriedky, samostatné riešenie zadaných úloh.

Odborný výcvik

Pracovné činnosti spojené s umeleckoremeselnou výrobou z kovov a smaltu vrátane inštalácie. Realizácia jednotlivých typov umeleckoremeselných kováčskych a smaltárskych výrobkov, vlastné výtvarné návrhy. Kombinácie technologických postupov a techník, spôsoby riešenia technických problémov, ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

Ručné i strojové opracovanie kovov, príprava medených a železných plôch na smaltovanie, výroba úžitkových a dekoratívnych predmetov technikou smaltu, vykonávanie povrchových úprav a adjustácia. Kópie slohových prvkov použitím pôvodných remeselníckych techník.

Učebný odbor

UMELECKÁ VYŠÍVAČKA

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti a hľadá vhodné spôsoby riešenia prípadných technických problémov, napr. pri obsluhu a údržbe pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprave materiálov a pracovných pomôcok. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi v realizácii jednotlivých typov výšiviek, využíva tiež vlastné návrhy. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké práce vyšívачiek a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť,
- definovať dobové umelecké názory a techniky,
- popísať prípravné fázy vzniku výrobku,
- rozlišovať vlastnosti a použitie surovín a materiálov, používaných v textilnom priemysle,
- vysvetliť funkcie pracovného náradia, pomôcok, nástrojov a zariadení,
- vysvetliť techniky a technologické postupy pri zhotovovaní výšiviek,
- charakterizovať princípy výroby, reštaurovania, čistenia a údržby výšiviek,
- vymedziť technologickú, technickú dokumentáciu pri zhotovení výšivky,
- popísať súvisiace technické normy a terminológiu.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Vedomosti z oblasti technologickej výroby výšiviek vrátane informácií o surovinách a materiáloch z oblasti ich zhotovenia. Nadväznosť na teoretický výklad histórie výšiviek, materiálov, výrobné techniky a postupy zhotovenia výšiviek. Reštaurátorské práce, čistenie a údržba výšiviek. Eexkurzie do prevádzok, na výstavy a do múzeí.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent vie: - rozvíjať kreatívne myslenie pri vlastných návrhoch a predlohách v rámci samostatnej alebo sériovej realizácie, - čítať pracovné výkresy, zhotovovať pracovné výkresy pre potreby výšivky, - stanoviť pracovný postup pri jednotlivých zadaniach - tvoriť technologickú a technickú dokumentáciu, - vybrať, pripraviť a používať potrebné nástroje a pomôcky, ovládať obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení, - merať materiály, - zhotovovať popruhy na vypínanie na rám, napínať materiál na rám, - napínať textílie na bubienok, - pretláčať vzory na materiál, - zafixovať tlač na látku, - kresliť a vypichovať pauzy, - stehovať a prakticky realizovať všetky techniky ručne a strojovej výšivky, - zhotoviť výšivku podľa návrhu alebo podľa historickej predlohy, - zhotoviť presné kópie starých výšiviek, - realizovať základné postupy reštaurovania výšivky, - pripravovať, ošetrovať a udržiavať výšivky, - hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov, - hospodárne zaobchádzať s materiálom a energiami, - pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.
Obsahové štandardy
Odborné kreslenie a modelovanie Základy odborného kreslenia a modelovania, samostatné riešenie zadaných úloh.   Odborný výcvik Organizácia pracoviska, prípravné práce, príprava, obsluha a údržba pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprava materiálov a pracovných pomôcok. Realizácia jednotlivých typov výšiviek, vlastné návrhy. Kombinácie technologických postupov a techník, spôsoby riešenia technických problémov, ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

Učebný odbor UMELECKÁ ČIPKÁRKA
Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, hľadá vhodné spôsoby riešenia prípadných technických problémov, napr. pri obsluhu a údržbe pracovných nástrojov a zariadení, príprave materiálov a pracovných pomôcok. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi pri realizácii jednotlivých typov čipiek, využíva aj vlastnú kreativitu pri tvorbe výtvarných návrhov. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké čipkárské práce a v samostatnom podnikaní.
TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- charakterizovať najdôležitejšie úseky dejín umenia, kultúrne dedičstvo, vznik, tradície umeleckej tvorby a umeleckých remesiel,
- definovať historický vývoj jednotlivých čipkárskych techník a s tým súvisiaci vývoj čipky, vznik a použitie čipky v odevnej a bytovej kultúre až po súčasnosť,
- charakterizovať vlastnosti a použitie surovín a materiálov používaných pri výrobe čipky,
- popísať prípravné fázy vzniku diela,
- vysvetliť techniky a technologické postupy zhotovenia čipiek a rozdiely v spracovaní rôznych druhov čipiek,
- popísať techniky opráv, konečných úprav čipiek, ale i reštaurovania historickej čipky,
- vymedziť formy technickej a výtvarnej dokumentácie a adjustácie diela,
- vyjadrovať sa v odbornej terminológii.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Vedomosti z oblasti výroby čipky vrátane informácií o surovinách a materiáloch z oblasti ich spracúvania. Poznatky o typoch čipiek, rôznych techník výroby čipky, opráv a konečnej úpravy čipiek.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- rozvíjať kreatívne myslenie pri svojich vlastných návrhoch a predlohách v rámci samostatnej alebo sériovej realizácie,
- čítať pracovné výkresy, vytvoriť technickú a obrazovú dokumentáciu výrobku,
- vytvoriť vlastný návrh výrobku,
- zhodnotiť vlastnosti surovín,
- určiť pracovný postup a zvoliť vhodný materiál,
- pripraviť potrebné nástroje a pomôcky a posudzovať vlastnosti textilných materiálov,
- používať pomôcky, náradie a nástroje, ovládať obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení,
- obsluhovať zariadenia pri výrobe čipiek,
- paličkovať čipky, tvarovať čipky do rohu,
- vypracovať manžety, sedlá a výplne vo všetkých základných technikách viazania a ich kombinácií,
- vytvoriť jednotlivé figurálne čipky podľa vzoru,
- zhotoviť macramé a jednoduché a zložitejšie šité čipky v kombinácii rôznych techník a stehov,
- realizovať podľa návrhu rôzne výtvarné textilné techniky,
- krosienkovať, žehliť, čistiť a udržiavať čipky,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobku, posúdiť chyby výrobkov,
- zostaviť technologické postupy a vie ich aplikovať na jednotlivé typy výrobkov,
- vykonať konečnú a špeciálnu úpravu výrobkov,
- opraviť a reštaurovať historické čipky,
- hospodárne zaobchádzať s materiálom a energiami,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Základy odborného kreslenia a modelovania, presnosť, úprava, čistota a rozvrhnutie kresieb. Vlastné výtvarné činnosti, samostatné riešenie zadaných úloh.

Odborný výcvik

Organizácia pracoviska, prípravné práce, príprava, obsluha a údržba pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprava materiálov a pracovných pomôcok. realizovať jednotlivé typy čipiek, o.i. svoje výtvarné návrhy. Štúdium mu umožňuje kombinovať vhodné technologické postupy a techniky, hľadať vhodné spôsoby riešenia technických problémov, brať do úvahy ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

Učebný odbor

UMELECKÝ KERAMIK

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, hľadá vhodné spôsoby riešenia prípadných technických problémov, napr. pri obsluhu a údržbe pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprave materiálov a pracovných pomôcok. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi nutnými pre výrobu úžitkových a dekoratívnych keramických predmetov tradičným ručným spôsobom, prípravu keramických hmôt, zhotovovanie sadrových foriem, vytáčanie na hrnčiarskom kruhu, glazovanie výrobkov, sušenie a vypaľovanie v peciach, zdobenie, maľbu a konečnú úpravu výrobkov. Využíva aj vlastné výtvarné návrhy. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké keramické práce a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť,
- charakterizovať podstatu všetkých základných postupov v odvetví keramického priemyslu,
- popísať princípy nevyhnutné pri ozdobovaní keramiky maľbou a príbuznými zošľacht'ovacími technikami,
- vysvetliť technologické postupy výroby keramických objektov, spracovania surovín, prípravy materiálu, sušenia, pálenia,
- prezentovať najmodernejšie technológie používané v odbore,
- definovať používané pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia svojho odboru,
- popísať jednotlivé štádiá tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie vzniku keramického výrobku.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Techniky a pracovné postupy, základné teoretické princípy v nadväznosti na fyzikálne a chemické zákonitosti. Používané technológie, ich úpravy, príprava pracovných materiálov, vytáčanie na hrnčiarskom kruhu, formovanie, liatie, lisovanie, engobovanie, a glazovanie keramiky. Teoretické zvládnutie techniky sušenia, pálenia, a zdobenia keramických výrobkov,

retušovania predmetov a základné úlohy tepelnej techniky, technologické výpočty a technická kontrola, exkurzie do výrobných prevádzok a iné praktické metódy vyučovania.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pracovať podľa súvisiacich noriem,
- používať meracie, kresliarske, maliarske a kontrolné pomôcky,
- evidovať vykonanú prácu, spotrebu materiálu,
- pripraviť keramické hmoty a glazúry, navažovať suroviny do guľových mlynov a rozpaľovačov podľa receptúry,
- pripravovať a ošetrovať používané hmoty a materiály,
- vyrobiť úžitkové a dekoratívne keramické predmety tradičným ručným spôsobom s použitím dostupných pomôcok a prídavných zariadení,
- vytáčať výrobky na hrnčiarskom kruhu podľa modelov, vlastných výkresov a návrhov výtvarníkov,
- zatáčať výrobky na sadrové formy pomocou šablón,
- vytvárať výrobky liatím do sadrových foriem,
- začisťovať výrobky, ručne lepiť ušká s retušou,
- aplikovať plastické techniky dekorovania,
- sušiť a vypaľovať keramické výrobky,
- aplikovať rôzne druhy dekorácie a maliarske techniky zdobenia,
- glazovať výrobky namáčaním, polievaním a tupovaním, zdobiť plochy farbítkami, glazúrami, listrami a drahými kovmi,
- posúdiť chyby výrobkov,
- vykonať základnú údržbu technického zariadenia,
- hospodárne využívať materiály a energiu.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Základy odborného kreslenia, modelovania a písma, súčasné i historické slohové prvky, výtvarné vyjadrovacie prostriedky, Kresbové, farebné a plastické štúdie hmotnej skutočnosti, t. j. živej a neživej prírody.

Odborný výcvik

Získanie, rozvoj a upevnenie remeselných zručností a trvalé pracovné návyky v rozsahu odboru, pracovné operácie podľa technologického a pracovného postupu, organizácia práce, rozvoj umeleckého cítenia a vzťahu k odboru. Výroba úžitkových a dekoratívnych keramických predmetov tradičným ručným spôsobom – príprava keramických hmôt, zhotovovanie sadrových foriem, vytáčanie na hrnčiarskom kruhu, glazovanie výrobkov, sušenie a vypaľovanie v peciach, zdobenie, maľba a konečná úprava výrobkov.

Učebný odbor

UMELECKÝ PAROCHNIAR A MASKÉR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, hľadá vhodné spôsoby riešenia prípadných technických problémov, napr. pri obsluhu a údržbe pracovných nástrojov, materiálov a zariadení, príprave materiálov a pracovných pomôcok. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi pri realizácii jednotlivých typov parochní a masiek, využíva

tiež vlastné výtvarné návrhy. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké parochniarske a maskérske práce, divadlách, televízii a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- posúdiť základné vzťahy svojej profesie k ostatným profesiám v umelecko-remeselnej oblasti,
- popísať dejinné súvislosti umelecko-historických výrobkov a ich nadväznosť na súčasnosť,
- vysvetliť získané vedomosti o výrobe, vlastnostiach, použití a spracovaní materiálov v oblasti umeleckého maskérstva a parochniarstva,
- popísať prípravné pracovné fázy pri vzniku výrobkov a postupov pri práci
- charakterizovať spôsoby údržby a úpravy vlasov na parochniarske účely,
- vymedziť maskérske a kozmetické prostriedky,
- popísať techniky a technologické postupy zhotovenia parochní,
- vysvetliť vlastnosti, prostriedky a postup pri ošetrovaní pleti a zhotovení masky,
- charakterizovať výtvarné techniky v modelovaní, kresbe a maľbe,
- definovať anatómiu človeka, jeho hlavy, stavbu vlasového kmeňa,
- popísať techniku kaširovania masiek,
- vymedziť formy technickej a výtvarnej dokumentácie a adjustácie diela,
- vyjadrovať sa v odbornej terminológii.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Materiály, vlastnosti, ich využitie pri výrobe parochní, správne a hospodárne zaobchádzanie s materiálmi pri spracovaní a skladovaní.

Techniky a pracovné postupy pri zhotovení divadelných, filmových a televíznych parochní, vlasových doplnkov a masiek. Údržba a hygienické ošetrovanie parochniarskych výrobkov, spôsoby úpravy poškodenej masky. Exkurzie do divadiel a televízie.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- analyzovať vedomosti zo scénografie a aplikovať ich do praxe pri vytváraní scénických parochniarskych výrobkov a pri zhotovovaní masiek,
- používať parochniarsky materiál podľa charakteristických znakov,
- rozhodnúť o správnom materiáli na daný účel a spracovanie parochnie,
- voľne kresliť, merať a modelovať,
- zhotoviť podľa správnych technologických postupov strapce, strapcové vlasové výrobky, vlasové doplnky, príčesky, parochnie a masky,
- nakresliť rôzne typy tváre a vytvoriť štylizáciu tváre,
- vytvoriť vlastný návrh účesu a masky,
- čítať výtvarné, scénické a kostýmové návrhy,
- pripraviť a ošetriť rôzne typy parochní
- vybrať vhodné kozmetické prípravky na ošetrovanie pleti,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov,
- používať pomôcky, náradie a nástroje, ovládať obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení,
- aplikovať základné metódy a postupy ručného a strojového šitia na konkrétnom výrobku,

- zostaviť pracovné postupy a aplikovať ich na jednotlivé typy umelecko-remeselných parochniarskych výrobkov, vlasových doplnkov,
- upravovať a ošetrovať povrchy materiálov,
- tvoriť technologickú, technickú a obrazovú dokumentáciu výrobkov,
- hospodárne zaobchádzať s materiálom a energiami,
- organizovať svoju prácu,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Základy odborného kreslenia a modelovania, kresba, maľba, anatómia človeka, stavba vlasového kmeňa, schémy rozličných druhov parochniarskych strapcov, ďalších vlasových výrobkov a vlasových doplnkov. Kresba a štylizácia tváre a jej častí, modelovanie a kaširovanie masiek, samostatné riešenie zadaných úloh.

Odborný výcvik

Organizácia pracoviska, prípravné práce, príprava, obsluha a údržba pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprava materiálov a pracovných pomôcok. Realizácia typov parochní a masiek, vlastné výtvarné návrhy. Kombinácie technologických postupov a techník, spôsoby riešenia technických problémov, ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

Učebný odbor

UMELECKÝ KRAJČÍR

Obsah vzdelania v odbore pripraví teoreticky a odborne kvalifikovaného odborníka pre prax, ktorý v praxi používa produktívne pracovné metódy, samostatne vykonáva odborné technické a technologické činnosti, kombinuje vhodné technologické postupy a techniky, hľadá vhodné spôsoby riešenia prípadných technických problémov, napr. pri obsluhu a údržbe pracovných nástrojov, materiálov a zariadení, príprave materiálov a pracovných pomôcok. Disponuje manuálnymi zručnosťami a návykmi pri realizácii jednotlivých typov umeleckých odevov a doplnkov, využíva tiež vlastné výtvarné návrhy. Uplatnenie v praxi nájde v stredných a malých firmách, v prevádzkach zameraných na umelecké krajčírskoe práce, divadelných dielnach a v samostatnom podnikaní.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať históriu odievania, dejinné súvislosti vývoja ľudskej spoločnosti, prejavy jej hmotnej kultúry,
- popísať vzájomnú nadväznosť jednotlivých vývojových etáp umenia a v rámci nich pôsobiacich estetických zákonitostí v rôznych oblastiach až po súčasnosť,
- vysvetliť nadobudnuté vedomosti o dobových umeleckých názoroch a technikách na stvárnenie daného odevu,
- popísať prípravné fázy vzniku výrobku,
- charakterizovať techniky konštruovania a modelovania základných strihov aj s využitím IKT,
- posúdiť variabilné technologické postupy pri tvorbe odevu,
- vysvetliť technologické postupy zhotovovania odevných výrobkov,
- popísať model šijacieho stroja, žehliacu techniku a prostriedky používané pri tvorbe odevu a doplnku,

- popísať funkčné princípy strojov a zariadení odevného priemyslu, zákazkovej a remeselnej výroby,
- rozoznať a vysvetliť druhy prírodných a syntetických textilných a odevných materiálov,
- charakterizovať použitie materiálov s možnosťou rôznych kombinácií tradičného materiálu s netradičným,
- charakterizovať vlastnosti a použitie príbuzných surovín a materiálov používaných pri výrobe odevov a doplnkov,
- určiť kvalitu textilných a odevných materiálov,
- vymedziť konštrukčnú a technologickú dokumentáciu,
- identifikovať pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia používané v odbore,
- vymedziť zásady správneho skladovania a ošetrovania materiálov a výrobkov.

Obsahové štandardy

Materiály a technológia

Umelecká výroba odevov a doplnkov, informácie o surovinách a materiáloch potrebných na výrobu umeleckých výrobkov, ich vlastnostiach a použití, správnom a hospodárnom zaobchádzaní pri skladovaní a spracovaní. Technologické postupy, rôzne techniky, súvislosti a nadväznosti pracovných postupov z historizujúcich, estetických a umeleckých hľadísk, chyby pri výrobe výrobkov, čistenie a spôsoby úpravy výrobkov.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- využívať kreatívne myslenie pre vklad do umeleckoremeselnej tvorivosti,
- zhotoviť výrobok v požadovanej kvalite s dodržaním predpísanej postupnosti krokov,
- kombinovať rôzne tradičné materiály s netradičnými,
- určiť vhodný technologický postup spracovania odevu a doplnku,
- zhotoviť umelecký odev podľa výtvarného návrhu z rozličných materiálov,
- aplikovať technologické postupy pri výrobe jednotlivých umeleckých výrobkoch,
- skúšať a upravovať umelecké odevy z rôznych materiálov,
- zhotoviť jednotlivé druhy ručných stehov, strojových švov a vie ich aplikovať na umeleckom výrobku,
- zhodnotiť vlastnosti jednotlivých druhov materiálov,
- pripravovať a ošetrovať používané materiály,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, surovinami, energiou a výrobnými zariadeniami,
- obsluhovať šijacie stroje, stroje na prišívanie prvkov, žehliacu a dokončovaciu techniku, ovláda základnú údržbu strojov a zariadení,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov,
- tvoriť technologickú a technickú dokumentáciu výrobkov,
- čítať technické výkresy, nakresliť jednoduché druhy umeleckých výrobkov,
- používať a aplikovať základné metódy a postupy ručného a strojového šitia na konkrétnom výrobku,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany.

Obsahové štandardy

Odborné kreslenie a modelovanie

Rozvoj estetického citenia žiaka, kultúrno-historické odkazy, trendy v umeleckej výrobe, rozvoj tvorivej aktivity, samostatné riešenie zadaných úloh. Základy odborného kreslenia, konštruovania výrobkov, modelovania a maľby.

Odborný výcvik

Organizácia pracoviska, prípravné práce, príprava, obsluha a údržba pracovných nástrojov, strojov a zariadení, príprava materiálov a pracovných pomôcok. Realizácia typov umeleckých odevov a doplnkov, vlastné výtvarné návrhy. Kombinácie technologických postupov a techník, hľadať vhodné spôsoby riešenia technických problémov, ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

5 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA

5.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6,5	208
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	3,5	112
SPOLU	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6,5	208
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk ^{a)}	4	128
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda ^{c)} fyzika chémia	1	32
Matematika a práca s informáciami ^{d)} matematika informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vyučovanie	5	160
Praktické vyučovanie ^{f)}	15	480
Disponibilné hodiny ^{g)}	3,5	112

⁵Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

SPOLU	30	960

5.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie

- a) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- b) Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- c) Predmety fyzika a chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- d) Predmety matematika a informatika sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- e) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- f) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi. Odborný výcvik sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- g) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- h) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- i) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- j) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.

5.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	7,5	240
Odborné vzdelávanie	19,5	624
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	7,5	240
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk ^{a)}	5	160
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda ^{c)} fyzika chémia	1	32
Matematika a práca s informáciami ^{d)} matematika informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19,5	624
Teoretické vyučovanie	5	160
Praktické vyučovanie ^{f)}	14,5	464
Disponibilné hodiny ^{g)}	3	96
SPOLU	30	960

⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

5.4 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie

- a) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- b) Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- c) Predmety fyzika a chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- d) Predmety matematika a informatika sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- e) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- f) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi. Odborný výcvik sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- g) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- h) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- i) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- j) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.

5.5 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium	
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk ^{a)}	2	
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5	
Človek a príroda ^{c)} fyzika chémia	0,5	
Matematika a práca s informáciami ^{d)} matematika informatika	1	
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vyučovanie	3,5	112
Praktické vyučovanie ^{e)}	8,5	272
Disponibilné hodiny ^{f)}	2	64
SPOLU	18	576

5.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie

- Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- Predmety fyzika a chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- Predmety matematika a informatika sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.

⁷Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 –7 hodín)

- e) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi. Odborný výcvik sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- g) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- h) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- i) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.

5.7 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4,5	144
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo	Minimálny celkový počet hodín za štúdium

⁸ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

	vzdelávacom programe za štúdium	
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk ^{a)}	2,5	80
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda ^{c)} fyzika chémia	0,5	16

Matematika a práca s informáciami ^{d)} matematika informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vyučovanie	3,5	112
Praktické vyučovanie ^{f)}	8,5	272
Disponibilné hodiny ^{g)}	1,5	48
SPOLU	18	576

5.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie

- Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- Predmety fyzika a chémia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- Predmety matematika a informatika sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi. Odborný výcvik sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej

dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

- g) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- h) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Disponibilné hodiny sa využijú na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- i) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.